



Hoe laat je lokaal eigendom overal slagen?

Methodeboek Participatie

25 maart 2021

Ik heb wel eens eerder gehoord
over 50% lokaal eigendom

- a) Ja
- b) Nee
- c) twijfel

Lokaal eigendom is belangrijk voor

- a) Draagvlak
- b) Lokale baten
- c) Twijfel
- d) Helemaal niets

Schatvraag: Wat kost een
zonnepark van 10 MW?

a) Vul hier uw schatting in (in miljoen*EURO)

Op een schaal van 1 tot 5:

**Participatie belangrijk;
Lokale baten belangrijk;
Goede inpassing;
Technisch optimaal park/maximale opwek belangrijk.**

Inhoud

- Waarom lokaal eigendom?
- Hoe lokaal eigendom en lokale baten?
- Jullie rol: Doen en niet-doen (do's and don'ts)

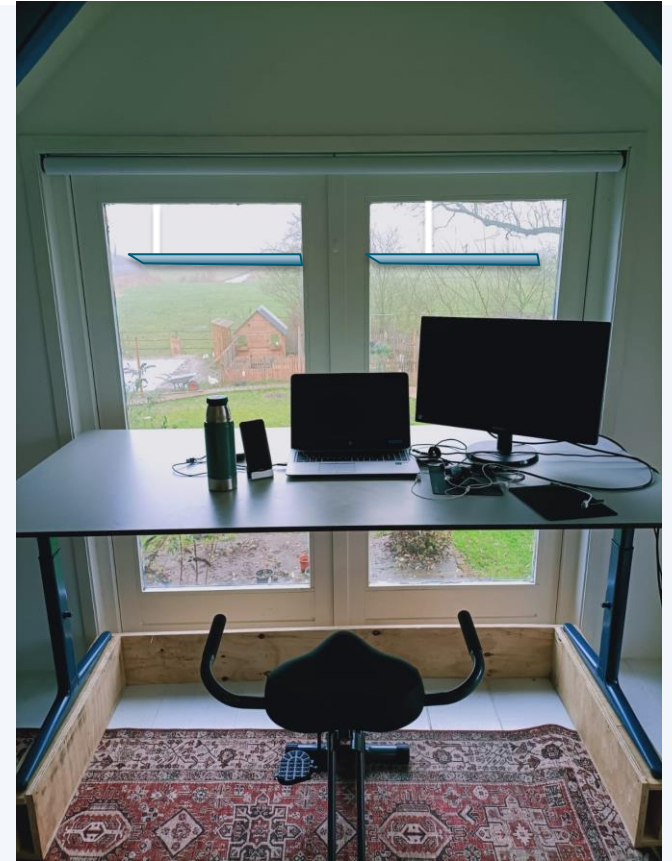
50% lokaal

- Maatschappelijk verantwoord ontwikkelen is niet de standaard
- Waarom kijken alle regio's naar lokaal eigendom?
- We zoeken een nieuw vliegwiel
- Voor de energietransitie
- Waarom?

Het bekendste vliegwiel van 2020



Spinning?



Participatiewaaiër

Procesparticipatie in het project

De initiatiefnemer doorloopt samen met de omgeving een proces om te komen tot een wenselijke en haalbare vormgeving van participatie. Hieruit volgen afspraken over het ontwerp van het energieproject, over de ruimtelijke inpassing en/of over financiële participatie en opbrengsten voor de omgeving.

Omwonenden profiteren mee als mede-eigenaar van een wind- of zonneproject, via een vereniging of coöperatie

Mede-eigenaarschap

Omwonenden nemen risicodragend deel aan een project, bijvoorbeeld door aandelen, certificaten of obligaties

Financiële deelneming

Een deel van de opbrengsten komt ten goede aan maatschappelijke doelen in de buurt, zoals een sportclub of wijkvereniging

Omgevingsfonds

Direct omwonenden ontvangen voordeel, bijvoorbeeld in de vorm van verduurzaming van hun woning of korting op groene stroom

Omwonendenregeling

Participatiewaaier

Procesparticipatie in het project

De initiatiefnemer doorloopt samen met de omgeving een proces om te komen tot een wenselijke en haalbare vormgeving van participatie. Hieruit volgen afspraken over het ontwerp van het energieproject, over de ruimtelijke inpassing en/of over financiële participatie en opbrengsten voor de omgeving.

Omwonenden profiteren mee als mede-eigenaar van een wind- of zonneproject, via een vereniging of coöperatie

Mede-eigenaarschap

Omwonenden nemen risicodragend deel aan een project, bijvoorbeeld door aandelen, certificaten of obligaties

Financiële deelneming

Een deel van de opbrengsten komt ten goede aan maatschappelijke doelen in de buurt, zoals een sportclub of wijkvereniging

Omgevingsfonds

Direct omwonenden ontvangen voordeel, bijvoorbeeld in de vorm van verduurzaming van hun woning of korting op groene stroom

Omwonendenregeling

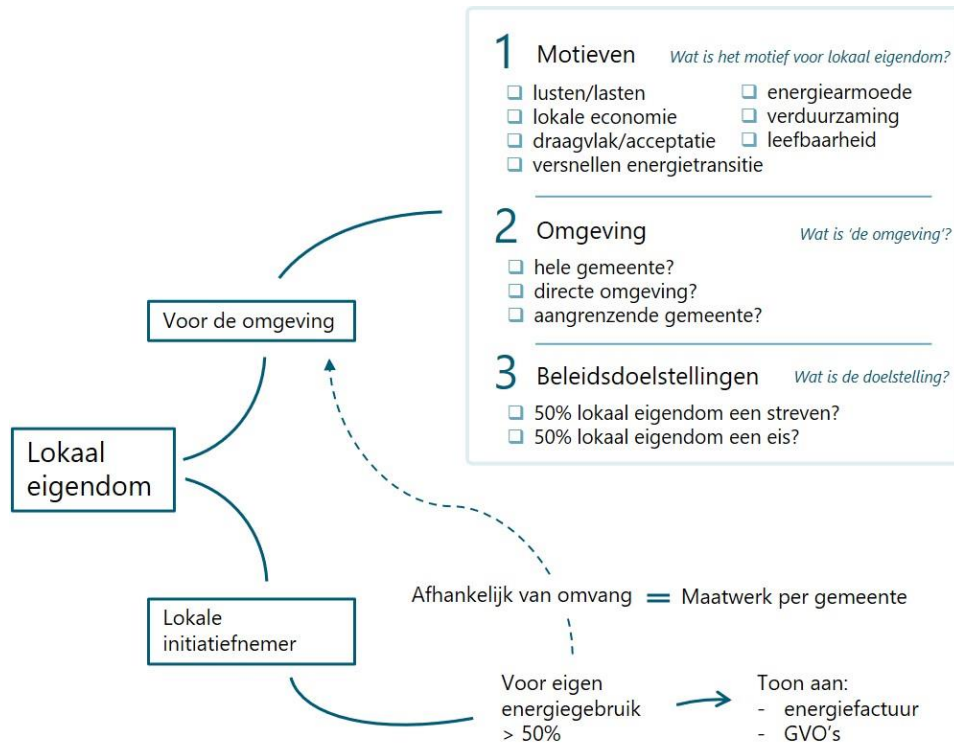
Waarom lokaal eigendom?

En wat is eigenlijk 'lokaal'? En wat is een 'lokale partij'?

Maar belangrijker: waarom wilt u lokaal eigendom?

Motieven lokaal eigendom

- Eerlijke verdeling van lusten en lasten
- Verkrijgen van draagvlak en acceptatie
- Deelname minima: verlichting energiearmoede
- Lokale economie en werkgelegenheid
- Verbeteren leefbaarheid dorpen en buurten
- Aanjagen verdere verduurzaming



Raamwerk participatiemethode

Welk raamwerk voor participatiemethodes past het best?

- 1 Winstdeling deelnemers** → Zie paragraaf 2.1
→ Model gem. Westerwolde
- 2 Gemeentebreed fonds** → Zie paragraaf 2.2
→ Model gem. Groningen
- 3 Fonds coöperatie of specifiek doel** → Zie paragraaf 2.3
→ Model gem. Midden-Groningen
- 4 Geen vooraf vastgestelde uitkomst** → Zie paragraaf 2.4
→ Model Windplatform

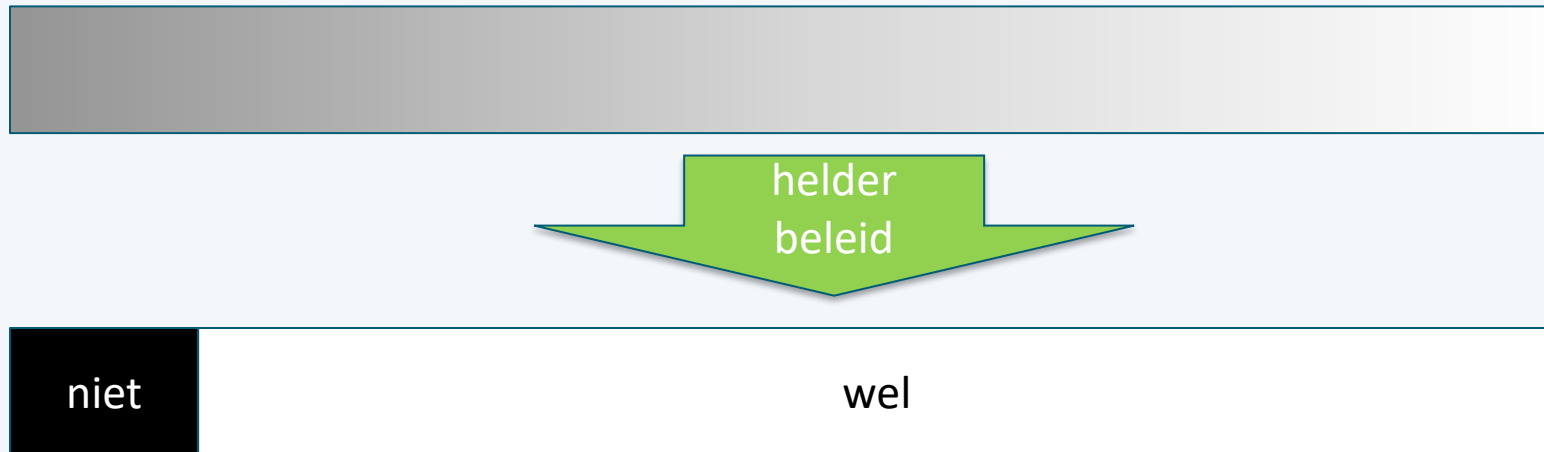
Het bekendste vliegwiel van 2020



Juridisch ligt het lastig. Of niet?

- Veel rapporten en artikelen verschenen
- Veel juristen = lokaal eigendom kan niet!
- **Het kan wel, maar voordat vergunningtraject start:**
 - glashelder beleid
 - duidelijke afspraken

Accepteren investeerders 50% lokaal eigendom?



The diagram features a central image of wind turbines in a field. Overlaid on this image are three white boxes with blue borders containing text. To the left of the central image is a logo for 'gemeente Hollands Kroon' and 'gemeente Zeewolde'. The man is sitting at a desk with a calculator and some papers, pointing towards the diagram.

Dialog:
Waarom?

Kies de
vorm

Doe lokaal z.s.m.

gemeente
Hollands
Kroon

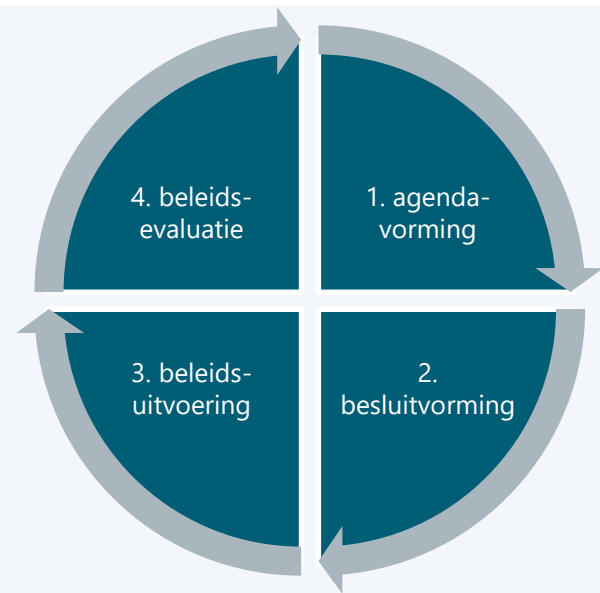
gemeente
Zeewolde

Hoe dan, lokaal eigendom?

- Lees het methodeboek

Hoe lokaal eigendom?

- Experimenteren
- Leren
- Inventariseren
- In een snelle dynamische markt
- Sneller dan gewone beleidscyclus van 4 jaar. Jaarlijks:
 - Beleid maken/aanpassen
 - Uitvoeren
 - Evalueren





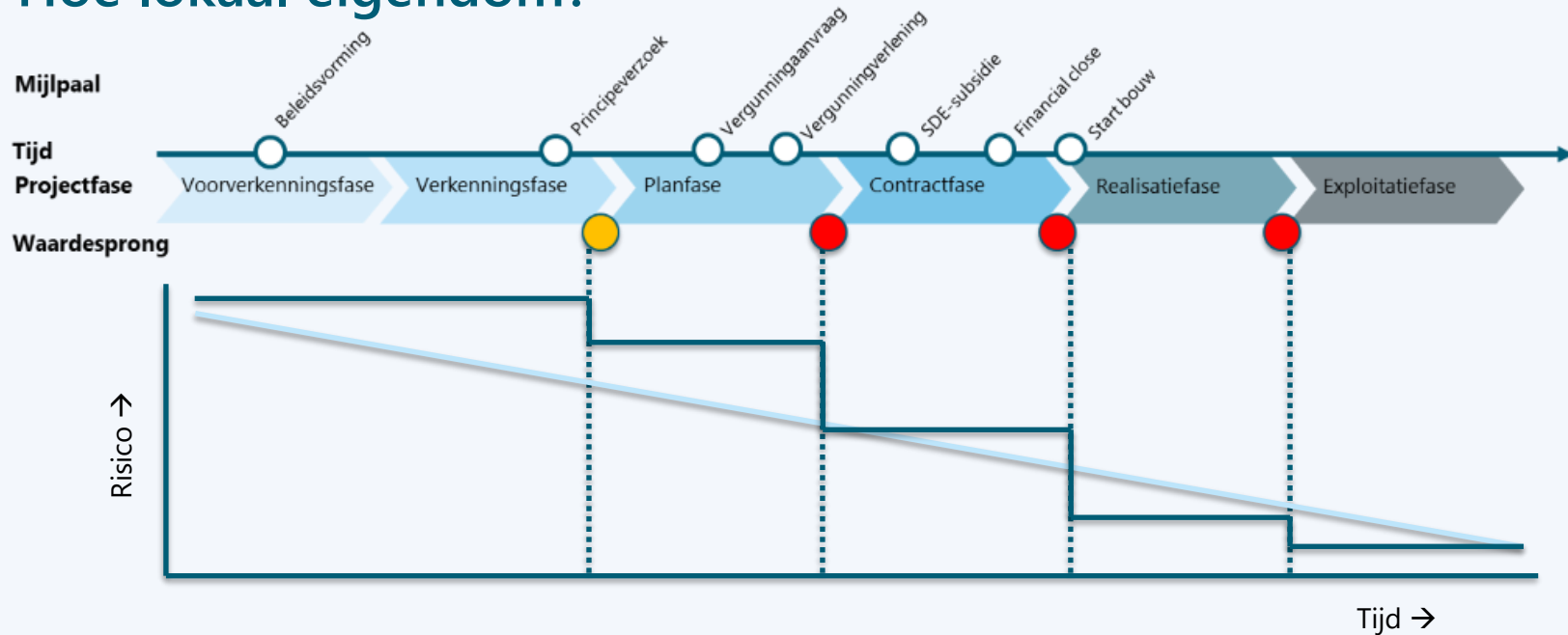
The image shows a man with a beard and short brown hair, wearing a dark blue suit, white shirt, and dark tie. He is sitting at a wooden desk, holding a pen in his right hand. Behind him is a large screen displaying a geometric pattern of black lines on a light background. To the left of the man, there is a presentation overlay with a blue and white geometric background. The overlay features a central image of wind turbines in a field. Four white boxes with black text are arranged around the central image, connected by white lines. The text in the boxes is as follows:

- Top box: **Dialogo:
Waarom?**
- Left box: **Leer van
ieder project**
- Right box: **Kies de
vorm**
- Bottom box: **Doe lokaal z.s.m.**

Hoe lokaal eigendom?

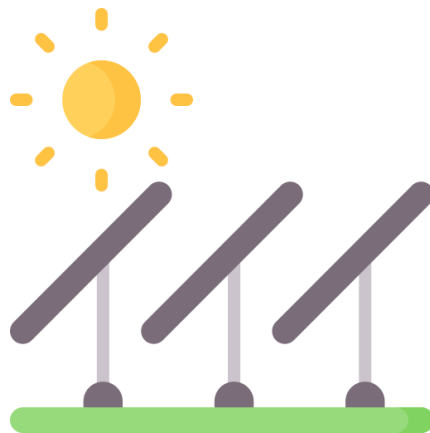


Hoe lokaal eigendom?



Participatiemethodes

- Getoetst voor:
 - Kleine initiatieven
 - Grote zonneparken
 - Windparken
- Vergeleken op:
 - Financiële baten
 - Juridische haalbaarheid
 - Praktische uitvoerbaarheid
 - Maatwerk



1 ha = 1 MW

10 ha = 10 MW

Vollasturen: 1.000 uur per jaar

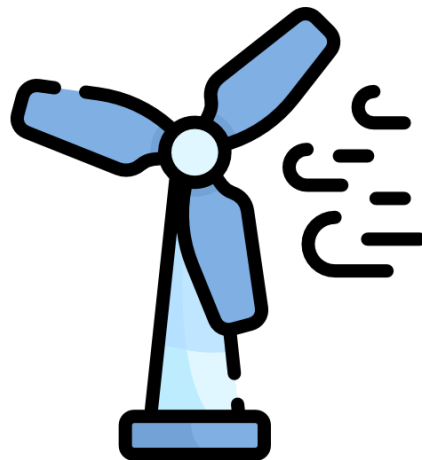
Duurzame energie: 10.000 MWh per jaar

Investering per MW = 0,5 miljoen Euro

Investeringsom: 5 miljoen Euro

Ontwikkeltijd: 3 – 5 jaar

Rendement: 8% → 400.000 Euro (jaarlijks)



1 turbine = 3-7 MW

2 turbines = 10 MW

Vollasturen: 2.500 – 4.000 uur per jaar

Voorbeeld vollasturen: 3.000 uur per jaar

Duurzame energie: 30.000 MWh per jaar

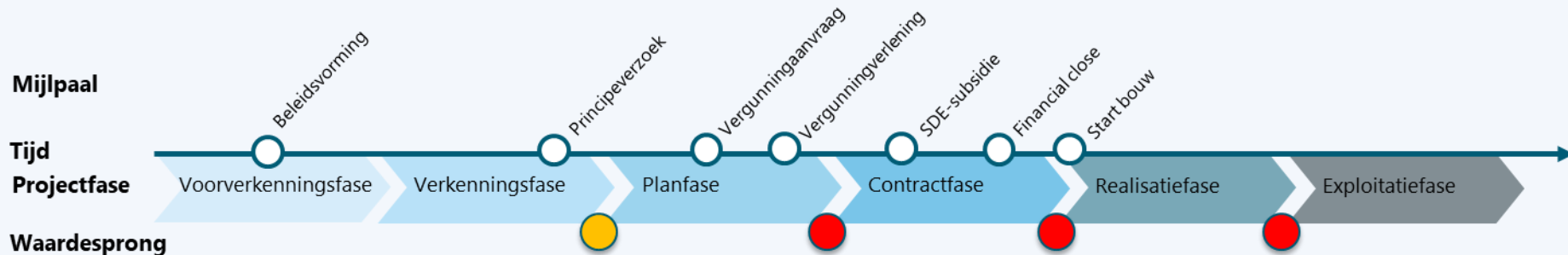
Investering per MW = 1 miljoen Euro

Investeringsom: 10 miljoen Euro

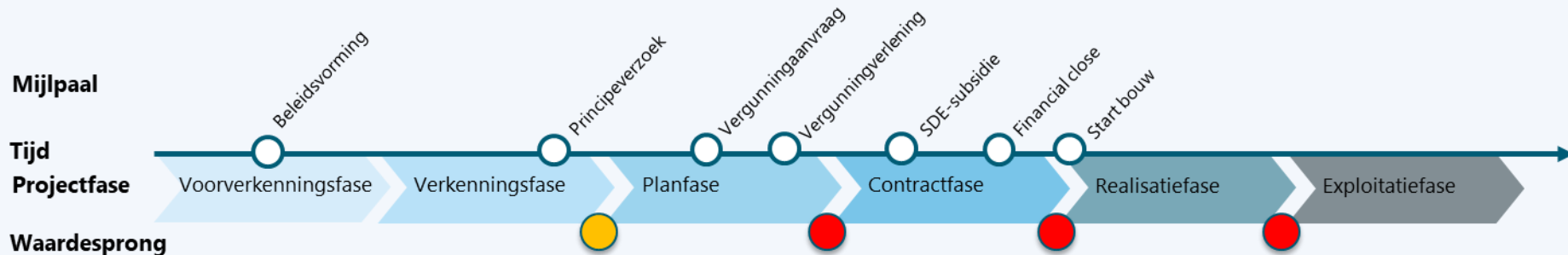
Ontwikkeltijd: 5 – 10 jaar

Rendement: 15% → 1.500.000 Euro (jaarlijks)

Vastleggen lokaal eigendom



Vastleggen lokaal eigendom



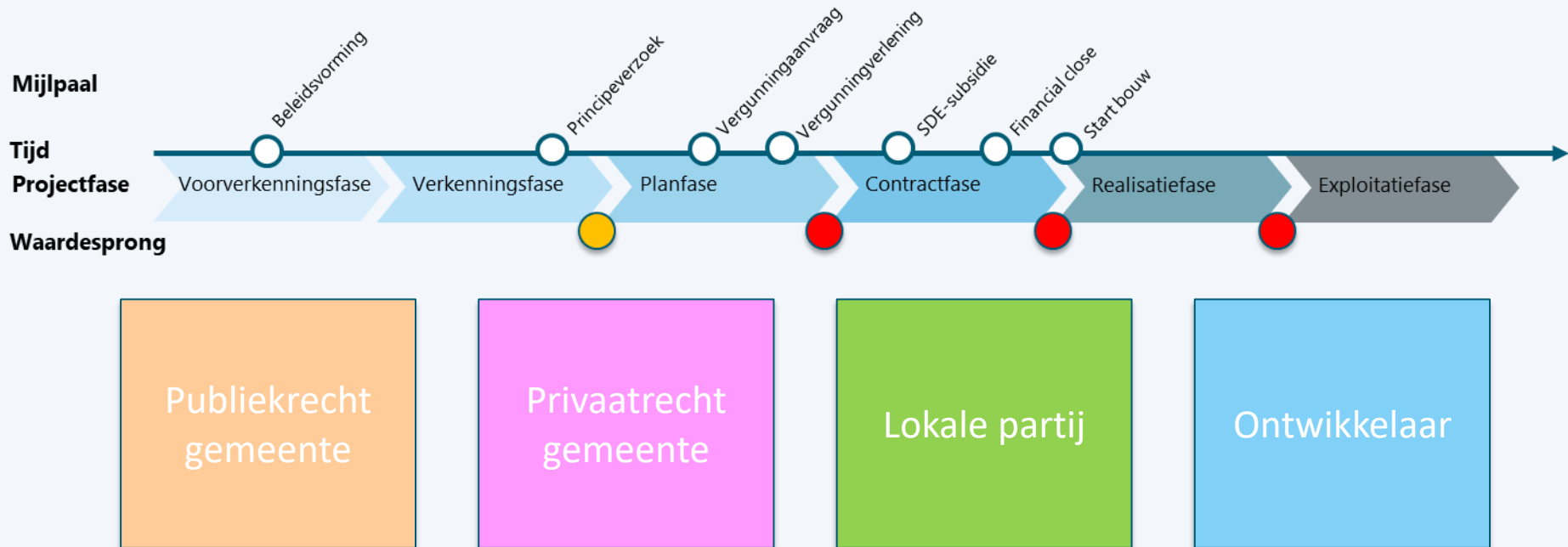
‘Kan dat niet gewoon met een maatschappelijke tender?’

‘Wij hebben al een energicoöperatie!’

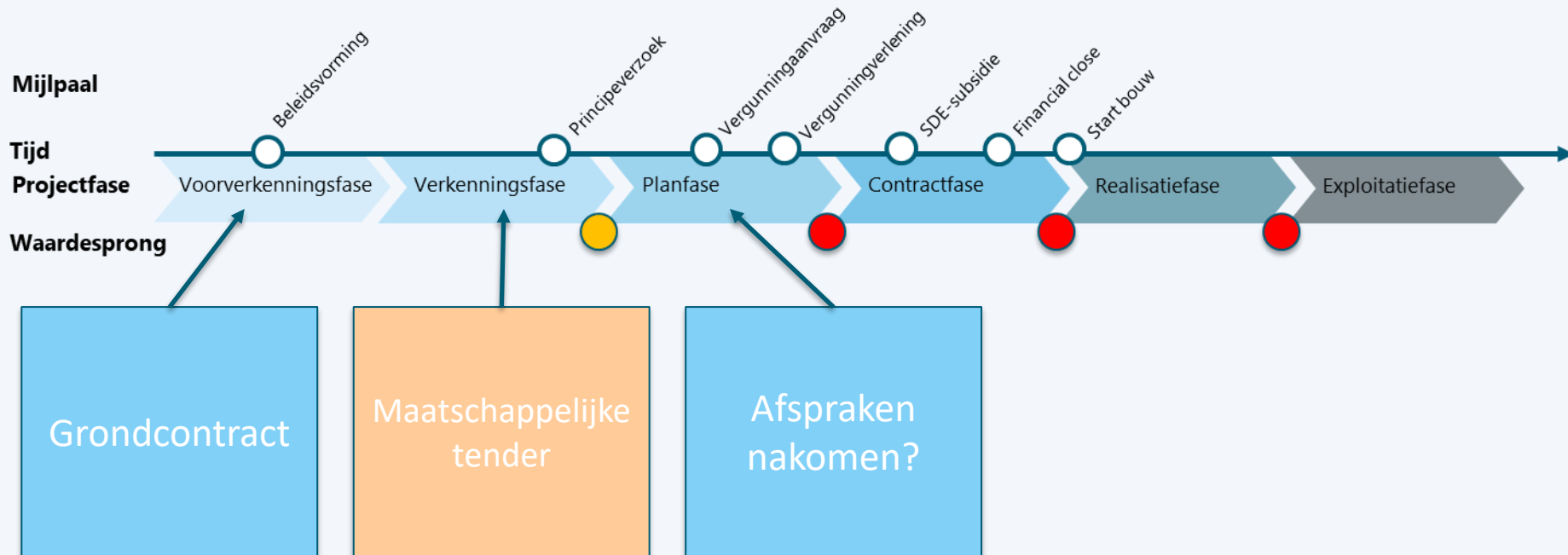
‘Dit is echt een goede ontwikkelaar!’

‘Is een lokale energicoöperatie noodzakelijk? In onze gemeente is er namelijk geen.’

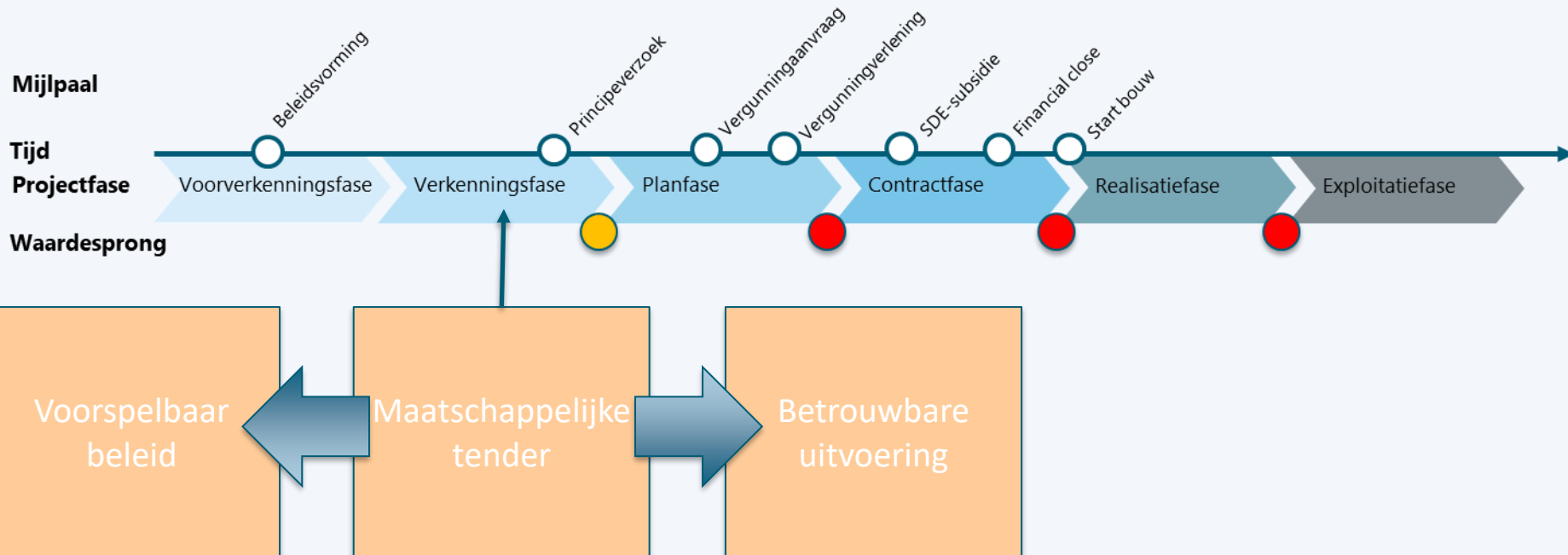
Vastleggen lokaal eigendom



Vastleggen lokaal eigendom



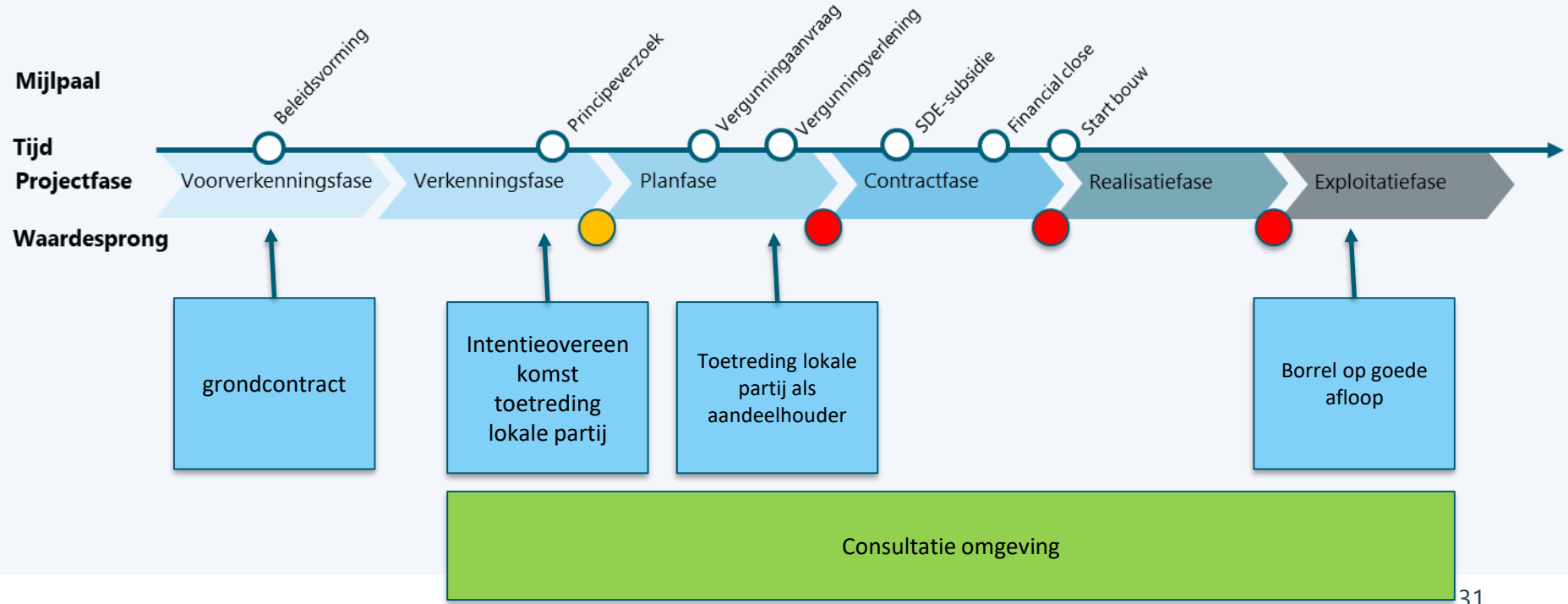
Vastleggen lokaal eigendom



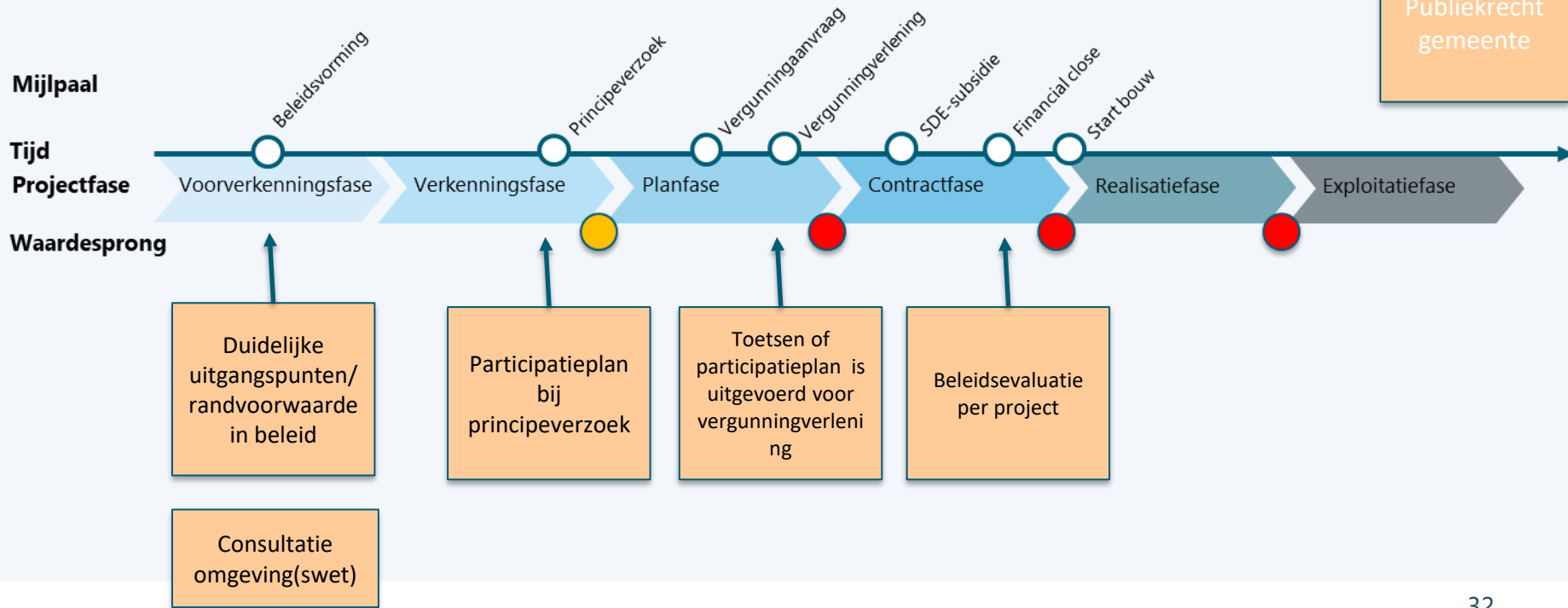
Lokale partij

Ontwikkelaar

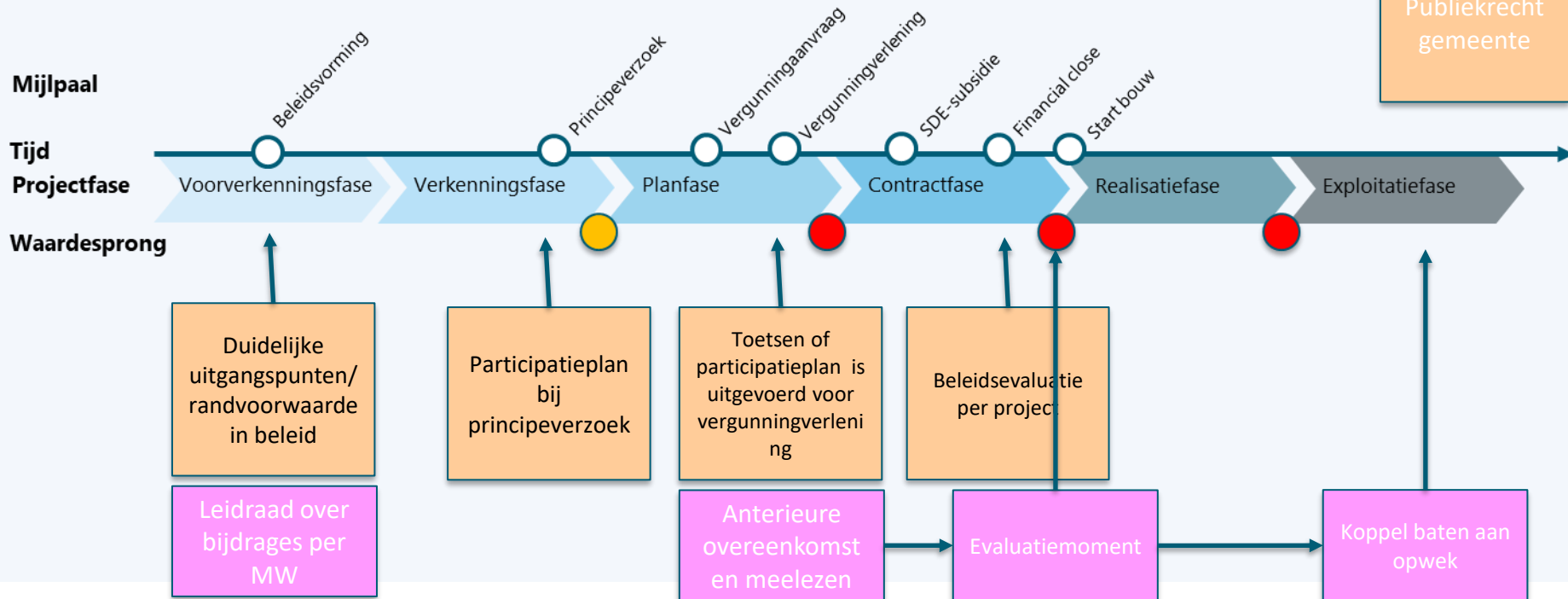
Vastleggen lokaal eigendom



Vastleggen lokaal eigendom



Vastleggen lokaal eigendom



Hoe laat je lokaal eigendom overal slagen?

- Dat leest u in het methodeboek i.s.m. GREK, NMG en Hotze

Jullie rol (Raadsleden)

- Laat je niet in de watten leggen
- Ga niet uit van afspraak is afspraak
- Voorkom dat je met de wind meewaait
- Dealtjes ontransparant sluiten

- Toets bij initiatiefnemers uit welk hout ze gesneden zijn
- Houd initiatiefnemer/bestuurder scherp
- Wees een betrouwbare partner
- Help bewoners door de black-box



The image shows a man with a beard and short brown hair, wearing a dark blue suit, white shirt, and dark tie. He is sitting at a wooden desk, holding a pen in his right hand. Behind him is a large screen displaying a geometric pattern of black lines on a light background. To the left of the man, there is a presentation overlay with a blue and white geometric background. The overlay features a central image of a wind farm in a field. Four white boxes with black text are arranged around the central image, connected by white lines. The text in the boxes is as follows:

- Top box: **Dialogo:
Waarom?**
- Left box: **Leer van
ieder project**
- Right box: **Kies de
vorm**
- Bottom box: **Doe lokaal z.s.m.**

Ik heb wel eens eerder gehoord
over 50% lokaal eigendom

- a) Ja
- b) Nee
- c) twijfel

Lokaal eigendom is belangrijk voor

- a) Draagvlak
- b) Lokale baten
- c) Twijfel
- d) Helemaal niets

Schatvraag: Wat kost een
zonnepark van 10 MW?

a) Vul hier uw schatting in (in miljoen*EURO)

Op een schaal van 1 tot 5:

**Participatie belangrijk;
Lokale baten belangrijk;
Goede inpassing;
Technisch optimaal park/maximale opwek belangrijk.**



www.witteveenbos.com

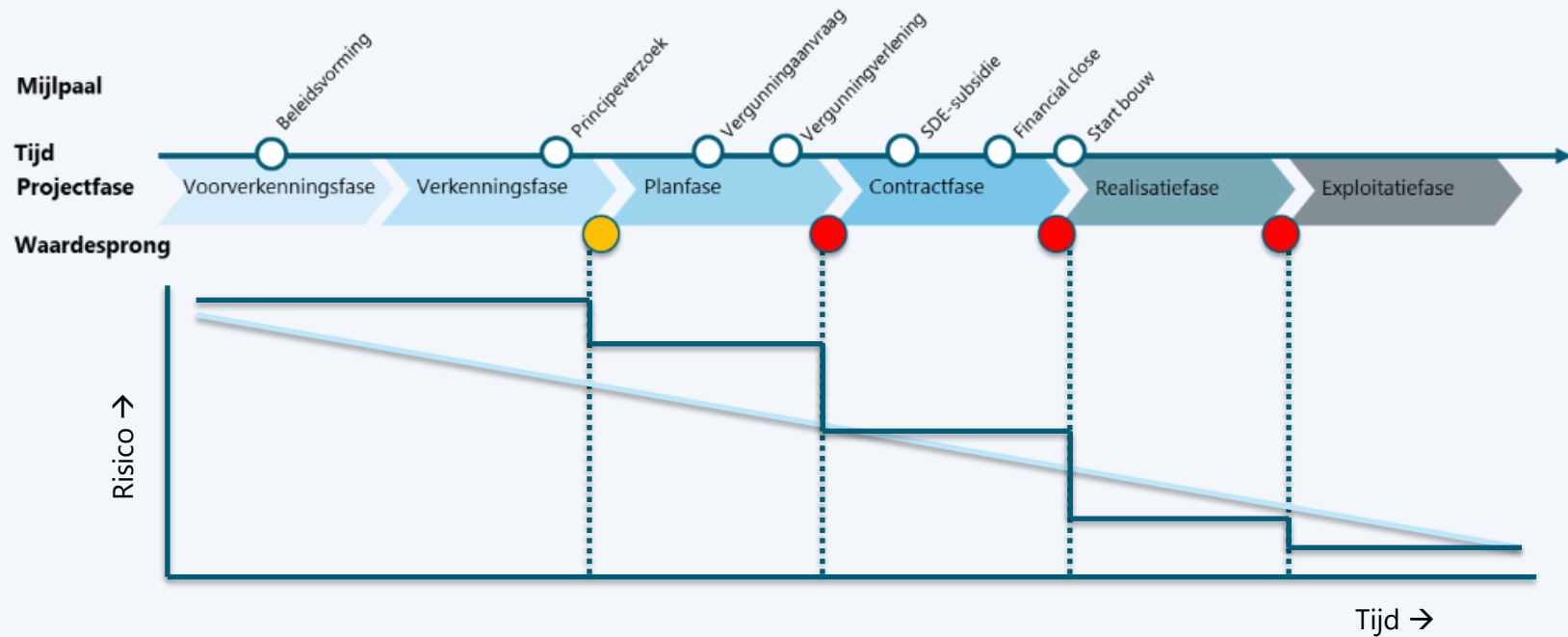
Eventuele slides voor
beantwoorden van vragen

2. definitie van lokaal eigendom

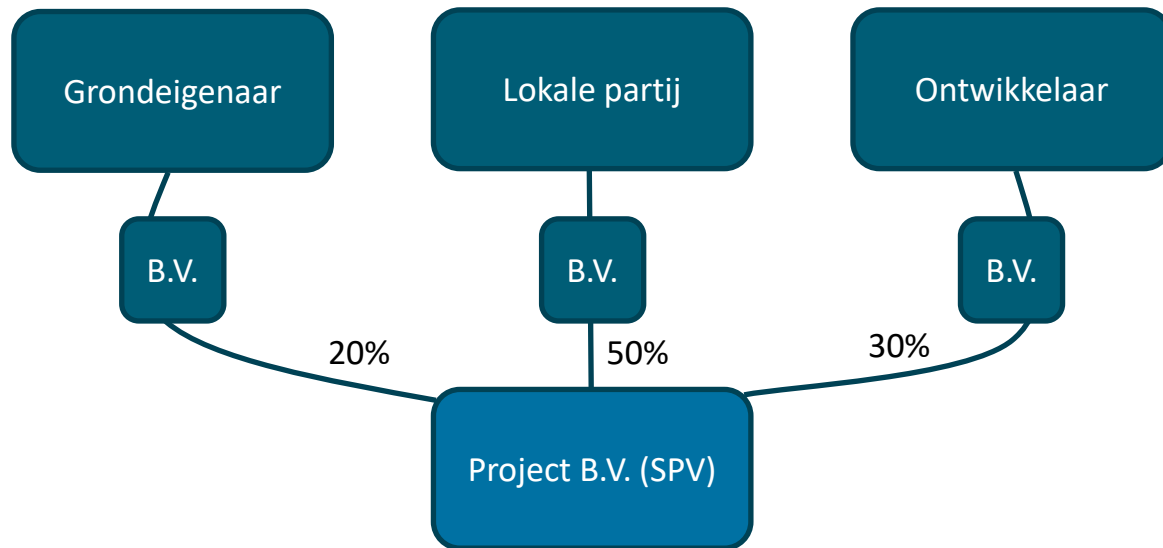
Lokaal eigendom bij duurzame- energieprojecten is het risicodragend (mede-) ontwikkelen en -exploiteren van die energieprojecten door lokale partijen, met het oogmerk de opbrengsten ervan ook weer lokaal in te zetten voor CO₂-reductie, lastenverlichting en leefbaarheid.

2. Andere overwegingen

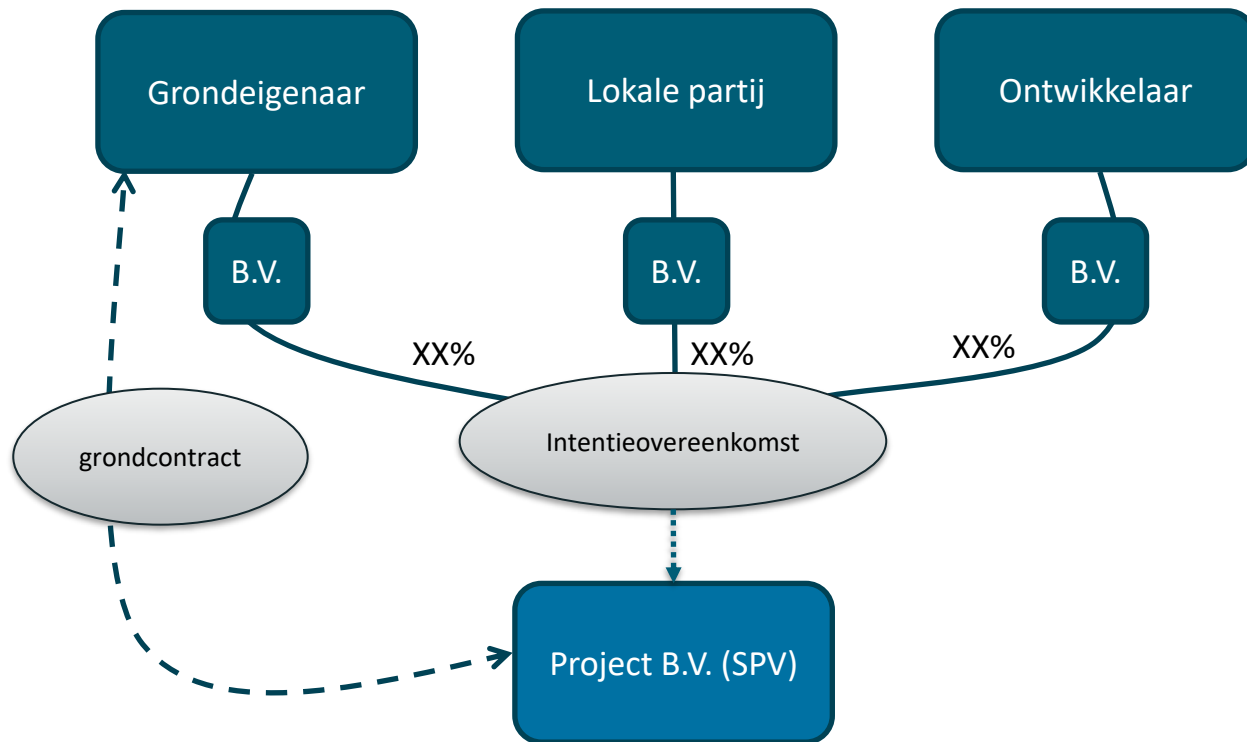
- Visie op energietransitie als maatschappelijk vraagstuk?
- Rol overheid bij initiatieven van de markt?
- Verdelingsvraagstuk: als ik mijn gemeente heel (on)aantrekkelijk maak, wat betekent dat voor buurgemeenten/regio's?
- 50%: streven of eis? Zoveel mogelijk, of is het genoeg als het goed is?



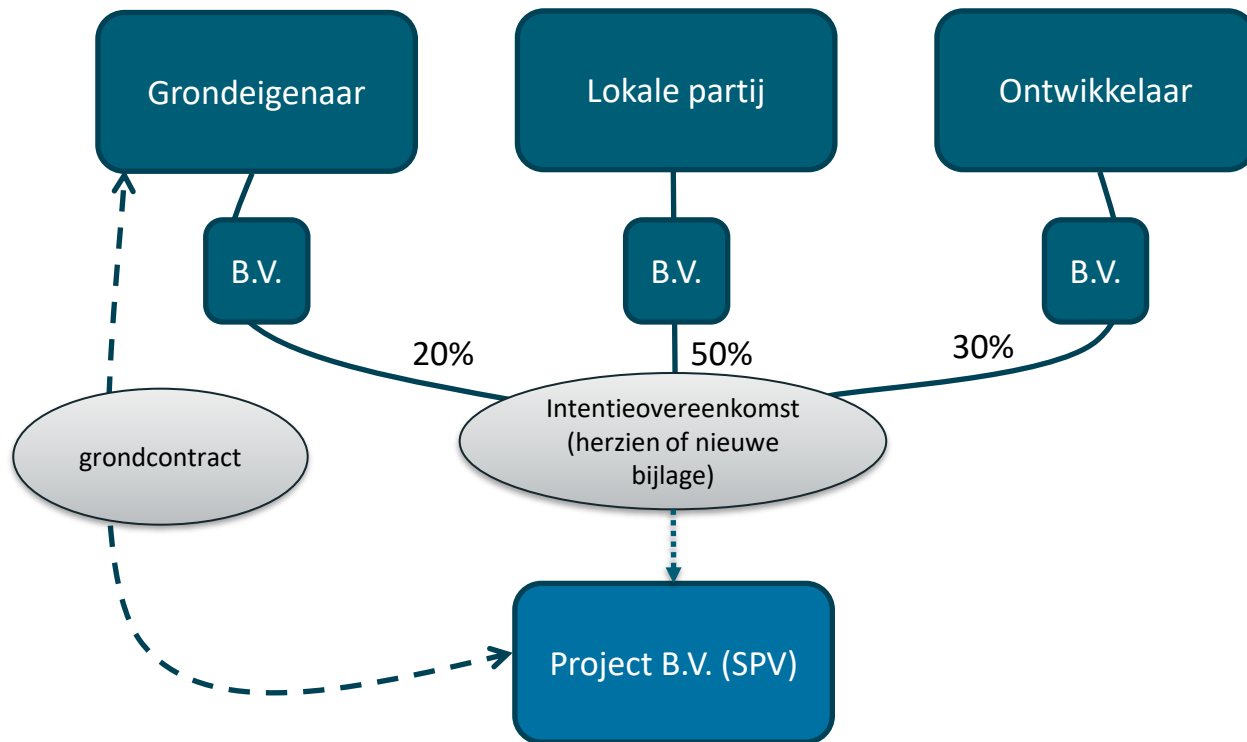
Organigram



Voorverkenning



Verkenning



Planfase

